

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. marts 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1216
Dok.: RAJ41345

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 664 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. februar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lars Barfoed

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 664 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvorfor får psykisk syge bag grove forbrydelser i stor stil ophævet deres behandlingsdomme?”

Svar:

1. Efter straffelovens § 16 er personer, som på gerningstidspunktet var utilregnelige på grund af sindssygdom mv., straffri. Hvis en person frifindes for straf efter straffelovens § 16, kan der efter straffelovens § 68 fastsættes andre foranstaltninger, der findes formålstjenlige for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Hvis gerningsmanden på gerningstidspunktet befandt sig i en tilstand, der var betinget af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, som ikke er omfattet af straffelovens § 16, kan retten, hvis det findes formålstjenligt, efter straffelovens § 69 i stedet for at idømme straf træffe bestemmelse om foranstaltninger efter straffelovens § 68, jf. nedenfor.

Efter straffelovens § 68, 2. pkt., kan bl.a. anvendes foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling eller psykiatrisk behandling mv. Hvis sådanne foranstaltninger ikke findes tilstrækkelige, kan det bestemmes, at den pågældende skal anbringes i hospital for sindslidende, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg.

I sager om grov personfarlig kriminalitet (f.eks. drab, røveri, frihedsberøvelse, alvorlig voldsforbrydelse eller voldtægt) fastsættes i almindelighed ingen længstetid, jf. straffelovens § 68 a, stk. 2, og § 69 a, stk. 2. I sådanne tilfælde indbringer anklagemyndigheden som udgangspunkt spørgsmålet om ændring eller endelig ophævelse af foranstaltningen for retten 5 år efter afgørelsen, og herefter forelægges spørgsmålet i givet fald for retten mindst hvert andet år.

Anklagemyndigheden (statsadvokaten) fører kontrol med de idømte foranstaltninger, og anklagemyndigheden skal påse, at de ikke opretholdes i længere tid og i videre omfang end nødvendigt, jf. straffelovens § 72, stk. 1. Det er i den forbindelse forudsat, at statsadvokaten én gang årligt indhenter en erklæring fra den relevante afdeling/tilsynsførende myndighed

om behovet for at opretholde foranstaltninger efter §§ 68 og 69. Anklagemyndighedens kontrol skal sikre, at foranstaltningen bliver ophævet, hvis behandlingsmæssige hensyn eller proportionalitetshensyn taler for det, eller hvis risikoen for recidiv ikke længere er til stede. Der kan således efter omstændighederne være pligt for anklagemyndigheden til at indbringe spørgsmålet om at opretholde foranstaltningen for retten før udløbet af længstetiden. Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/2007 om behandling af straffesager vedrørende psykisk afvigende kriminelle og personer omfattet af straffelovens § 70.

2. Justitsministeriets Forskningskontor har til brug for besvarelsen af spørgsmålet udarbejdet følgende opgørelse over de foranstaltningsdomme uden tidsbegrænsning, som er idømt i perioden 1. juli 2000 til 31. december 2003:

- Der er i perioden idømt i alt 658 foranstaltninger uden tidsbegrænsning.
- På grund af dødsfald, høj alder eller udvisning foreligger der ikke oplysninger i Kriminalregisteret efter fem år for 66 af disse 658 domme.
- Yderligere 106 af de dømte er idømt en ny foranstaltning i forbindelse med ophævelse af den tidligere. Denne del af dommene må anses for at være af mindre interesse i denne sammenhæng.
- Af de resterende tidsubegrænsede 486 domme er de 238 domme ophævet senest 5 år efter domsdatoen. Disse ophævede domme har i gennemsnit varet 3,2 år.

Hvad der i de enkelte tilfælde ligger til grund for dommens ophævelse, foreligger der ikke oplysninger om i det materiale, Forskningskontorets opgørelse er baseret på. Det må dog antages, at det drejer sig om tilfælde, hvor behandlingsmæssige hensyn eller proportionalitetshensyn taler for det, eller hvor risikoen for recidiv ikke længere er til stede.